

Monumentnummer*: 515282

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82783/177

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Uithuizen	Het Hogeland	Groningen

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Uithuizen	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Uithuizen	H			60

Omschrijving**

Omschrijving

DWARSHUISBOERDERIJ bestaande uit een voorhuis, hals en een hoofdschuur met aangebouwde bijschuur. Het twee bouwlagen hoge voorhuis heeft in blokmotief gepleisterde gevels op een gepleisterd trasraam, afgezet met een gepleisterde bie. Op de hoeken getande pilasters met rustica pleisterwerk. Het afgeknotte schilddak is gedekt met schubvormige leien en heeft een geprofileerde goot boven een decoratief fries bestaande uit houten consoles afgewisseld met rustica. Het deels onderkelderde voorhuis wordt geleed door omlijste H-vensters met een geprofileerde segmentboog van stuc en een boogtrommel met geschilderde decoraties. De vensters op de eerste bouwlaag hebben gepleisterde vlakken onder de onderdorpels. De hoofdentree bevindt zich aan de noordoostzijde in een doorgetrokken geveldeel en bestaat uit een omlijste, gepleisterde portiek onder een segmentboog met een dubbele paneeldeur met gietijzeren panelen voor de beide deurlichten onder een bovenlicht met beschilderde boogtrommel; voor de entree een natuurstenen bordes met aan weerszijden treden, afgeschermd door een opengewerkt gietijzeren hek. Boven de entree een balkon met een ijzeren hekwerk tussen houten pijlers, steunend op twee dunne gietijzeren pilaren; voor het balkon openslaande glasdeuren met boven- en zijlichten; entree en balkon worden omsloten door twee gegroefde pilasters. Het doorgetrokken gedeelte heeft een gebogen beëindiging, afgezet met een geprofileerde lijst ondersteund door gepleisterde consoles; tussen de hoekpilasters met rustica bevinden zich twee omlijste, openslaande glasdeuren met bovenlicht, onder een driezijdig gesloten boogtrommel; tussen beide deuren een decoratief gepleisterde verticale band; voor de deuren een houten balkon met opengewerkt hekwerk. Zowel links als rechts van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

entree drie vensters op de begane grond en twee op de verdieping; in het trasraam rechts van de entree drie tweeruits keldervensters met horizontale diefijzers. In de zuidoostgevel bevinden zich op de verdieping twee en op de begane grond twee vensters; in het dakvlak aan deze zijde een kleine dakkapel met venster en ingesnoerde spits bekleed met lei. De noordwestgevel heeft dezelfde indeling, alleen zijn er hier twee keldervensters en een H-venster (niet origineel) toegevoegd. De achterzijde (zuidwest) van het voorhuis heeft op de verdieping twee vensters en een klein venster (niet origineel) en op het dakvlak erboven een hoge, gepleisterde schoorsteen.

De korte HALS heeft gepleisterde gevels, een schilddak gedekt met een geglaazuurde zwarte Friese golfpan en een geprofileerde goot. De noordwestgevel heeft een samengesteld H-venster. De zuidoostgevel een omlijste portiek met gepleisterde segmentboog met daarin een paneeldeur met ijzeren smeedwerk voor de deurlichten, onder een bovenlicht met decoratief beschilderde boogtrommel; de rest van de gevel wordt in beslag genomen door de buiten de bescherming vallende vernieuwde serre.

De HOOFDSCHUUR is opgetrokken in een roodbruine baksteen onder een schilddak, gedekt met golfplaat met aan de onderzijde een zwarte, geglaazuurde Friese golfpan of een zwarte Hollandse pan. In de nok uilenborden. De zuidoostgevel is deels blind, met muurankers en een ijzeren bakgoot ondersteund door ijzeren consoles; rechts van dit blinde deel een iets doorgetrokken gedeelte met een geprofileerde goot met gootlijst in ajourmotief, drie getoogde T-vensters, een paneeldeur met kijkgat en getoogd bovenlicht, en een samengesteld H-venster; rechts van dit deel bevindt zich een nog iets verder doorgetrokken gedeelte met kroonlijst en een vierdelig H-venster. Deze doorgetrokken geveldelen hebben een gepleisterd trasraam. De zuidwestgevel, die verbonden is met de gevel van de bijschuur, heeft een geprofileerde goot met een fries van gele en rode baksteen. In de gevel deeldeuren onder een korfboog met sluitsteen waarop "Tocama", dubbele staldeuren onder een getoogd bovenlicht met decoratieve roedenverdeling en een korfboog met in de sluitsteen een afbeelding van een paard, en identieke staldeuren met in de sluitsteen de naam van de huidige eigenaar: Reijntjes 1991 (er stond oorspronkelijk: Dojes D'Omta 1898); de deuren worden afgewisseld met vier getoogde vierruits vensters met een geprofileerd kalf onder een door roeden ingedeeld bovenlicht. De noordoostgevel met goot op klossen en een gemetselde schoorsteen in het dakvlak, heeft een samengesteld T-venster met door roeden verdeeld bovenlicht, een opgeklampte deur met tweeruits bovenlicht en twee vierruits vensters met eronder twee halve tweeruits vensters met diefijzers die de opkamer markeren.

De BIJSCHUUR die zich aan de noordwestzijde van de hoofdschuur bevindt is deels uit de 18de eeuw. De in roodbruine baksteen opgetrokken schuur heeft een met golfplaat gedekt schilddak met afgewolfde zuidwestgevel met uilebord. In de zuidwestgevel hoge schuurdeuren onder een korfboog met op de sluitsteen een afbeelding van een koe, en twee getoogde vierruits vensters met een geprofileerd kalf onder een door roeden ingedeeld bovenlicht.

In de noordoostgevel (waarschijnlijk 18de-eeuws) drie zesruits vensters en een houten deur met bovenlicht met decoratieve roedenverdeling boven een getoogd kalf. In de noordwestgevel negen halve tweeruits vensters onder een rollaag en een getoogd vierruits venster.

In het INTERIEUR van het voorhuis zijn onder meer van belang: in de gang de grijs geaderde marmeren vloer; de teakhouten paneeldeuren; de met florale motieven gepleisterde boog; de gestucte plafonds met rozet; de tochtdeuren met half rond bovenlicht met zonnemotief in gekleurd glas. In de salon de vensterbanken met ingebouwde verwarming en de houten blinden; de zwart marmeren schouw; het gestucte balkenplafond met decoratieve randen. Op de verdieping de deuren met door roeden verdeeld gekleurd glas, binnen een houten omlijsting. In de hoofd- en bijschuur zijn ondermeer vermeldenswaard: in de hoofdschuur de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

sporenkap met riet en vierkante gebinten; de paardenstal met ruif en luiken voor de opslag van voer. In de bijschuur de sporenkap met ronde gebinten.

Waardering

Dwarshuisboerderij van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een rijk uitgevoerd boerderijcomplex uit het eind van de vorige eeuw
- vanwege de opvallende eclectische vormgeving
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met de tuin en de tuinkoepel
- vanwege de ruimtelijk-visuele relatie met de nabijgelegen Menkemaborg
- vanwege de markante ligging aan het begin van het dorp.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument